

Arno Jundze
Jūlijas jaunkundze Valmieras teātrī

Autors – Augusts Strindbergs

Vladislava Nastavševa režija, telpas un kostīmu koncepcija, mūzika

Skatoties izrādi Jūlijas jaunkundze Valmieras teātrī, nezin kāpēc likās, ka rakstam par šo iestudējumu vispiemērotākais būtu virsraksts – uz naža asmens. Uz asmens tālab, ka Vladislava Nastavševa veidotajā darbā viens kļūmīgs solis vai neveiksme varētu izraisīt domino efektu. Bet noturēties izdodas. Izrāde, lai arī ir nopietns pārbaudījums skatītāju spējai pavadīt divas stundas četrdesmit bez starpbrīža izcili neērtos krēslos, nonāk līdz finālam, atstājot mulšinošu, bet spēcīgu sajūtu un nepārvaramu vēlmi parunāt par redzēto arī pēc izrādes. Kaut gan – par ko parunāt?

No vienas puses, izcili veiksmīgs un funkcionāli izmantojams telpas iekārtojums, kas ir ļoti piemērots tieši Valmieras Apaļajai zālei. No otras puses, mulšinoša Antas Aizupes atveidotās varones karāšanās šūpoļveidīgajā ietaisē, kas zālē sēdošajiem līdzī jūtošajiem skatītājiem liek satraukti sačukstēties – kā gan vispār to ir iespējams izturēt un vai te nebūs jāmeklē mediķu palīdzība. Jā, par to varētu saukt – ak, Dievs, kāds naturālisms –, ja vien skatuves notikumu kontekstā šī šokējošā karāšanās (arī ar galvu uz leju) nebūtu attaisnota un nepiešķirtu izrādei īpašu rozīnīti. Ar ķiršiem garnētas Ineses Pudžas Jūlijas un Mārtiņa Meiera Žana kaislību ainas, kas brīžam atgādina mētāšanos ar tortēm amerikāņu kinoklasikā, tomēr šoreiz tā nav nekāda komēdija. Augusta Strindberga teksti vērtību nezaudē arī šajā nemitīgi zūdošā līdzsvara valstībā, kuru, visticamāk, nav nekādas jēgas saglabāt. Viss minētais kopā apliecina to Valmieras teātra tēlu, kas veidojies pēdējos gados, kā spēcīga alternatīva Rīgas skatuvēm. Nenoliedzama teātra veiksmē šosezon.